

POWTÓRKA Z LEKTUR 8 klasisty

LEKTURY WYMAGANE NA EGZAMINIE ÓSMOKLASISTY

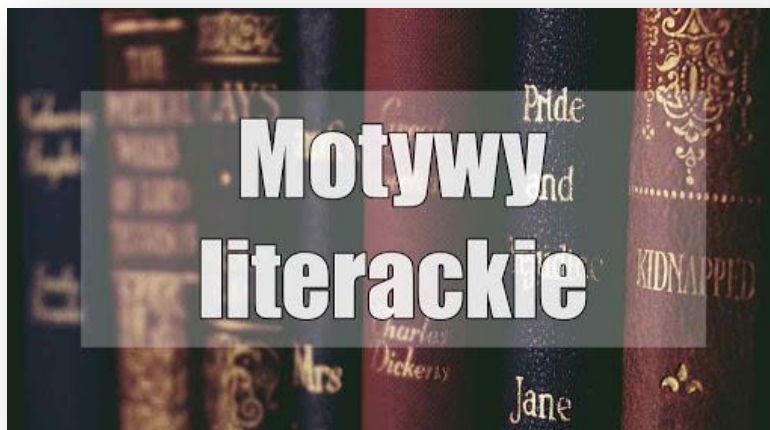
1. Charles Dickens, **Opowieść wigilijna**
2. Aleksander Fredro, **Zemsta**
3. Jan Kochanowski, **wybór fraszek i trenów** (w tym tren VII i VIII)
4. Aleksander Kamiński, **Kamienie na szaniec**
5. Adam Mickiewicz, **Reduta Orzona, Śmierć Pułkownika, Świtezianka, Dziady część II, Pan Tadeusz**
6. Antoine de Saint-Exupéry, **Mały Książę**
7. Henryk Sienkiewicz, **Quo vadis, Latarnik**
8. Juliusz Słowacki, **Balladyna**
9. wybrane przez nauczyciela wiersze

Potrzebujecie szybkiej powtórki z lektur przed egzaminem? Nic prostszego! Wystarczy jak wciśnięcie klawisz Ctrl i kliknięcie w obrazek pod spodem, a będziecie mieli krótkie opracowania wszystkich lektur w jednym miejscu!

Źródła : <https://www.greg.pl/blog/egzamin-y-matura/zmiany-w-egzaminach-2021.php>

Lidia Nykiel : <https://view.genial.ly/5eb9eb9e8e243b0d5a32f252/presentation-lektury-kl-viii-powtorka-przed-egzaminem>

MOTYWY LITERACKIE W LEKTURACH SZKOLNYCH

Szybkie powtórzenie przed egzaminem ósmoklasisty.

Co to jest motyw literacki?

Motyw literacki - najmniejsza elementarna jednostka świata przedstawionego dzieła: zdarzenie, przedmiot, cecha, sytuacja, przeżycie. Łączy się według pewnych reguł w jednostki wyższego rzędu, takie jak postać literacka, wątek, temat, fabuła.

Wszystkie motywy w utworze literackim układają się w pewien porządek, czasowy lub przyczynowy; decydują o wątkach i fabule utworu.

Zaprzyjaźnijcie się z motywami literackimi czyli po co potrzebne są Motywy?

Szukajcie powiązań między lekturami, notujcie podobne motywy dotyczące poszczególnych utworów po to, aby łatwiej zapamiętać i łączyć podobne fakty, wątki, zdarzenia oraz umieć je porównać i wyciągnąć wnioski.

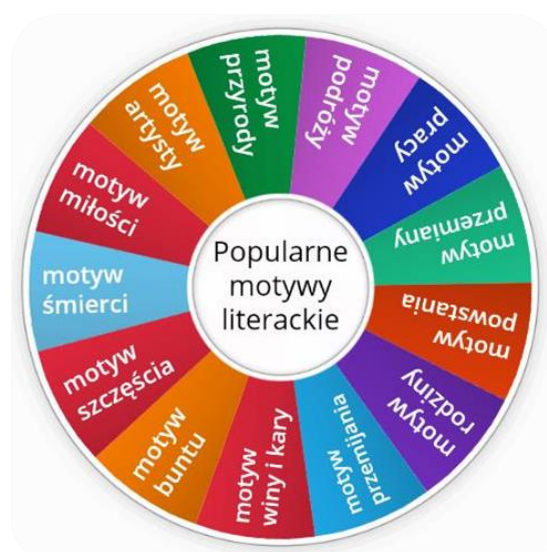
Przykład :

Motyw miłości występuje zarówno w „Panu Tadeuszu”, jak i w „Zemście” czy w „Kamieniach na szaniec”.

Mimo pewnych podobieństw motyw miłości został jednak ujęty w każdej tej lekturze inaczej.

Poniżej znajdziecie najczęściej pojawiające się motywy w lekturach szkolnych do egzaminu.

Źródło : https://szkolnictwo.pl/szukaj,motyw_literacki
<https://zdaszpolski.pl/>

chrześcijanie cierpią w imię
wyznawanych wartości

wiara dodaje siły w trudnych chwilach
(chrześcijanie zachowują spokój,
nie wątpią w sens swojej ofiary)

podmiot liryczny – **ojciec**, który
cierpi z powodu śmierci córki

cierpienie spowodowane utratą bliskiej
osoby wywołuje refleksje na temat sensu
życia, sprawiedliwości

duchy odwiedzające uczestników
dziadów cierpią
z powodu swoich przewinień

cierpienie jest sprawliwą karą,
bo zgodnie z przesłaniem utworu
nie ma winy bez kary

aresztowany przez Gestapo **Rudy**
doświadcza fizycznego cierpienia;
mimo okrutnych tortur nie wydaje
kolegów

Zośka cierpi z powodu
utruty przyjaciół;
odnajduje ulgę
w spisywaniu
wspomnień

cierpienie bohaterów
podporządkowane
wyższym celom –
walce z okupantem

dumny **Jacek Soplica** dokonuje zbrodni – zabija Horeszkę

A. Mickiewicz
Pan Tadeusz

bohater sam wymierza sobie karę – zostaje pokornym mnichem, przyjmuje imię Robak

tytułowa bohaterka dokonuje licznych zbrodni (zabija siostrę, Grabca, Kostryna)

wyrzeka się matki

J. Słowacki
Balladyna

za winy zostaje ukarana – ginie rażona piorunem (przyroda reaguje na zło, wymierza karę)

WINA I KARA

Józio i Różia, duchy lekkie, nie mogą dostać się do nieba, bo wiodły życie pozbawione trosk i cierpienia

A. Mickiewicz
Dziady część II

Pasterka Zosia, duch pośredni, doświadcza uczucia pustki, błąka się między ziemią a niebem, ponieważ za życia nie odwzajemniła niczyjej miłości, nikogo prawdziwie nie kochała

Widmo Złego Pana, duch ciężki, jest skazany na wieczne cierpienie, bo za życia był obojętny na ludzką krzywdę i niedolę

młody strzelec ślubuje wierność tajemniczej dziewczynie spotykanej nad jeziorem Świtez

zostaje wystawiony na próbę i w rezultacie nie dotrzymuje przysięgi wierności, ulega pokusie

A. Mickiewicz
Świtezianka

za zdradę zostaje ukarany przez Świteziankę (pochłania go ziemia)

w utworze osoba mówiąca zwraca się do pobożnej kobiety z pytaniem, dlaczego tak często się spowiada, skoro twierdzi, że nie grzeszy

J. Kochanowski
Na nabożną

fraszka zawierająca krytykę fałszywej pobożności

pytanie osoby mówiącej obnaża obłudę pobożnej

tytułowy bohater, postać o wygórowanych ambicjach, chce zostać artystą, marzy o międzynarodowej karierze

mimo braku warunków ubiega się o rolę Lwa

S. Mroźek
Artysta

w utworze nadano zwierzętom cechy ludzkie – ten zabieg służy humorystycznemu ukazaniu wad

utwór pokazuje, że udawanie kogoś, kim się nie jest, prowadzi do ośmieszenia (kogut udający ryczącego lwa)

WADY / SŁABOŚCI

tytułowa bohaterka – próżna dama, skupiona na sobie, zafascynowana cudzoziemską modą, marnotrawi majątek

I. Krasicki
Żona modna

utwór, który uczy, bawiąc

wady postaci ukazane w humorystyczny, przejęskrawiony sposób

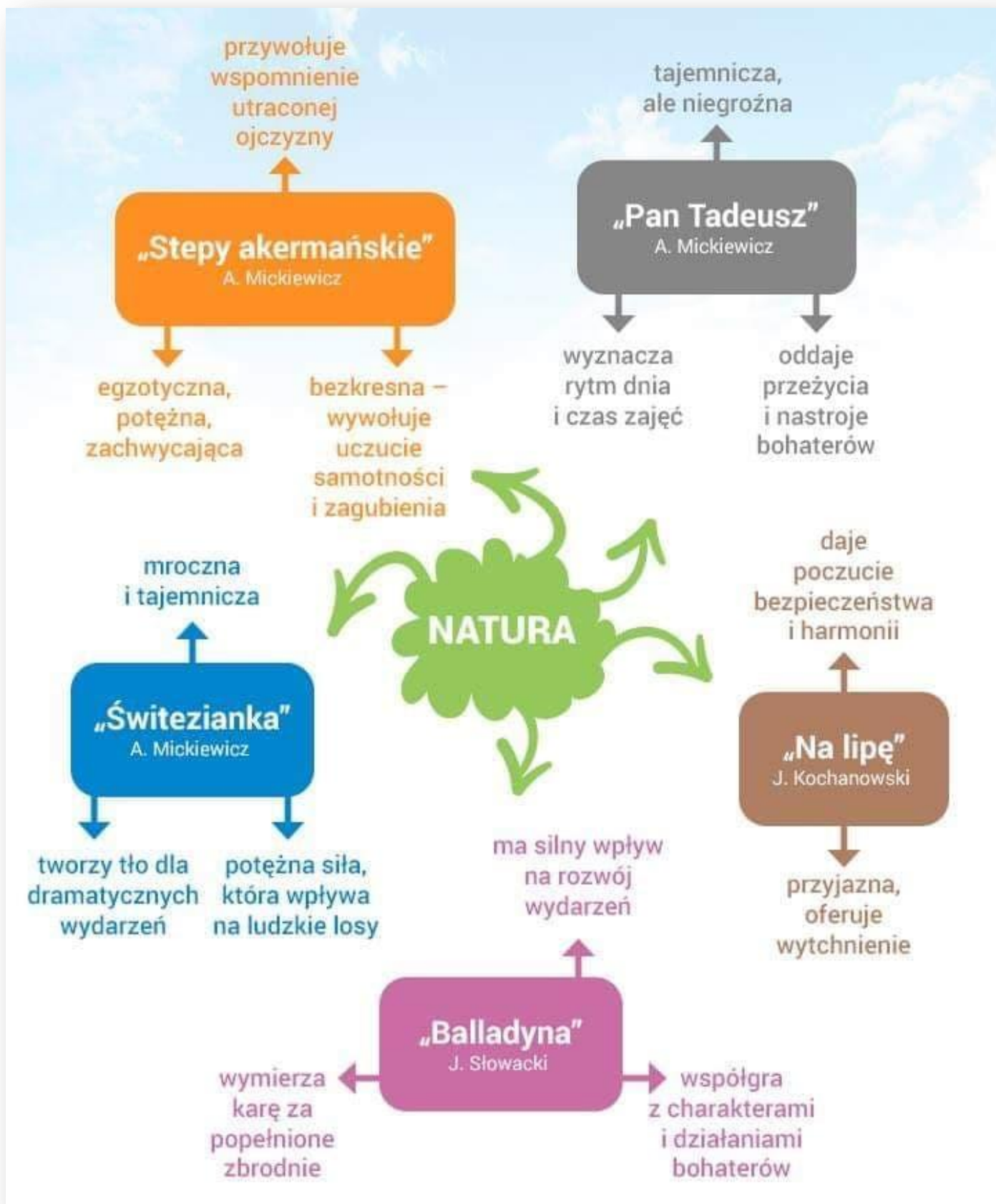
gwałtowny Cześniak Raptusiewicz (ma znaczące nazwisko, od słowa *raptus*), interesowny (bogata Podstolina jest dla niego najlepszą kandydatką na żonę)

fałszywie skromny i pobożny Rejent Milczek (przeciwieństwo Cześniaka, także obdarzony znaczącym nazwiskiem), w rzeczywistości skąpy i obłudny (murarze nie otrzymują od niego zapłaty za naprawę muru)

A. Fredro
Zemsta

wady postaci przedstawione w wyolbrzymiony sposób (kornizm postaci, sytuacyjny)

pozornie odważny Papkin, „lew Północy”, gaduła, samochwała, w rzeczywistości tchórz

ostoja polskości (zegar
wygrywa Mazurka
Dąbrowskiego, na
ścianach wiszą
portrety wielkich
Polaków)

miejsce, w którym
pielęgnuje się
szlacheckie
obyczaje

bliscy, którzy dają
siłę i wsparcie
potrzebne
do działania

kształtuje
charakter

gościnny,
przyjazny

życie w zgodzie
z rytmem przyrody

miejsce, w którym pielęgnuje się wartości
patriotyczne, ceni ofiarność i bezinteresowność
(przed wojną matka Zośki działa społecznie,
ojciec w czasie okupacji angażuje się w walkę
podziemną)

kochająca się
rodzina

radość mimo
trudnych warunków
życiowych

bezpieczne
schronienie
przed
światem

oaza
spokoju

wzajemne wspieranie się,
troska o najbliższych

szczęście

skromne
życie
rodzinne

chrześcijanie
odważnie oddają
życie w imię
wyznawanych
wartości

Petroniusz dzięki
swojej inteligencji
i sprytowi
przeciwstawia się
Neronowi i ratuje
życie wielu ludziom

Jacek Soplica – po
dokonaniu zbrodni –
ma odwagę zmienić
swoje życie

jako Ksiądz Robak
walczy o wolność
ojczyzny, angażuje się
w działalność
konspiracyjną

H. Sienkiewicz
Quo vadis

odwaga
przeciwstawiania się
silniejszym

A. Mickiewicz
Pan Tadeusz

Krystyna podczas
wojny zostaje z mamą
w Warszawie

odwaga
cywilna

M. Wańkowicz
Ziele na kraterze

działa w konspiracji,
bierze udział
w powstaniu i ginie

ODWAGA

obdarzony talentem
Piotr maluje portrety
bez upiększenia

I. Krasicki
Malarze

żyje w biedzie,
ponieważ ma odwagę
przedstawić
pozujących w sposób
realistyczny, zgodnie
z prawdą

Bernard Zygiel –
chłopiec o silnym
poczuciu tożsamości
narodowej walczy
z rasyfikatorami

S. Żeromski
Szyfowe prace

podczas lekcji
odważnie recytuje
Redutę Ordona

inicjuje potajemne
spotkania, których
celem jest poznawanie
literatury polskiej

wędrowka
z duchami

podróż
w czasie

cel: zrozumienie
sensu życia

zachwyty
egzotyczną przyrodą

podróż po stepie
jak żegluga

budzi tęsknotę
za ojczyzną

odwiedzanie planet
i rozmowy z ich
mieszkańcami

rezultat wędrowki:
odkrycie wartości
przyjaźni i miłości

tułaczka

życie jako
wędrowka

brak
wytchnienia

bezw warunkowa
miłość Wdowy
do córek

bezinteresowne
uczucie Aliny
do Kirkora

nieodwzajemniona,
zaborcza miłość
Goplany do Grabca

miłość do ojczyzny –
Hrabia i Tadeusz
walczą w Legionach
o wolność kraju

szczęśliwa
miłość
Tadeusza
i Zosi

tragiczne
i niespełnione
uczucie Jacka
Soplicy do Ewy
Horeszkówny

miłość
młodych
godzi
zwaśnione
rodziny

spełnione
uczucie
Wacława
i Klary

gotowa do poświęceń
miłość Alka, Rudego
i Zośki do ojczyzny

chrześcijańska miłość do
bliźniego – umierający
Glaukus wybacza doznane
krzywdy Chilonowi

spełniona
miłość Marka
Winicjusza
i Ligii –
pokonuje
wszystkie
przeszkody

Chcecie dowiedzieć się jeszcze więcej na ten temat?

Kliknijcie w obrazek poniżej i wciśnijcie klawisz Ctrl

Źródła: [Małgorzata Gałęzewska https://wakelet.com/wake/VwKzyRja0JlwiL0pRMRm4](https://wakelet.com/wake/VwKzyRja0JlwiL0pRMRm4)

[Motywy literackie by lazarekagnieszka on Genially](#)

Opracowanie całości materiałów Dorota Woźny Bibliotekarz SP 14 w Gliwicach.